

STRONA BIERNA

Spektakl w formule Teatru Forum

OBSADA Iza Flisikowska, Piotr Ujejski, Michał Woźniak
SCENARIUSZ, REŻYSERIA Małgorzata Polakowska
MODEROWANIE SPEKTAKLU Małgorzata Polakowska/Jack Panek

SPEKTAKL: „STRONA BIERNA”

Kuba jest uczniem liceum. Pewnego dnia staje się świadkiem sytuacji, która może nosić cechy dręczenia rówieśniczego. Nie jest jednak pewien, czy to, co widział to już przemoc, czy jedynie niewinne żarty. Z obawy przed konsekwencjami decyduje się nie interweniować – nie broni kolegi, nie sprzeciwia się grupie. Uznaje, że bezpieczniej będzie pozostać biernym obserwatorem, niż narażać się na ośmieszenie lub odrzucenie. Pomimo wewnętrznych wątpliwości, strach przed reakcją otoczenia powstrzymuje go od działania.

Postawa Kuby odzwierciedla dobrze udokumentowany psychologicznie problem, znany jako efekt widza (bystander effect) - zjawisko polegające na tym, że im więcej osób obserwuje sytuację wymagającą interwencji, tym mniejsze prawdopodobieństwo, że którakolwiek z nich zdecyduje się zareagować. Lęk przed społecznymi konsekwencjami, takimi jak wykluczenie, kompromitacja, czy zostanie kolejną ofiarą, często prowadzi do milczenia.

Spektakl „Strona bierna” ukazuje mechanizmy przemocy rówieśniczej, angażując widzów do aktywnego poszukiwania rozwiązań. Skupia się nie tylko na osobach doświadczających agresji oraz jej sprawcach, ale przede wszystkim na roli świadków, których reakcja może albo wzmacniać, albo hamować akty przemocy. Podczas spotkania widzowie będą mieli szansę wejść w rolę Kuby i podjąć decyzje, które wpłyną na dalszy przebieg wydarzeń. Celem spektaklu jest rozwijanie kompetencji społecznych młodzieży, zwiększanie ich gotowości do reagowania oraz poszukiwanie skutecznych strategii przeciwdziałania przemocy rówieśniczej.

Badania nad bullyingiem (Komendant-Brodowska, 2009; Padgett, Notar, 2013; Jenkins, Nickerson, 2016) pokazują, że przemoc rówieśnicza nie dotyczy wyłącznie sprawcy i ofiary, lecz wpływa na całą społeczność szkolną. Szczególną rolę odgrywają świadkowie, których bierność może utrzymywać mechanizmy agresji. Dlatego tak ważne jest budowanie wśród uczniów postaw sprzyjających adekwatnemu reagowaniu w trudnych sytuacjach. Spektakl „Strona bierna” stanowi cenne narzędzie dla nauczycieli i pedagogów, wspierając realizację działań profilaktycznych. Dzięki niemu młodzież może w bezpiecznych warunkach scenicznych doświadczyć konsekwencji różnych wyborów i nauczyć się właściwych reakcji.

Scenariusz powstał na podstawie szczegółowych wywiadów przeprowadzonych z nastolatkami, pedagogami i nauczycielami, aby jak najwierniej oddać realne doświadczenia młodzieży.

CZAS TRWANIA

120 min.

LICZBA UCZESTNIKÓW

do 70 os.

REKOMENDOWANY WIEK

13+

Teatr Forum

CZĘŚĆ PIERWSZA: Pokaz spektaklu bez przerywania, w którym główny bohater bezskutecznie próbuje rozwiązać problemy i konflikty, które są jego udziałem, a widownia biernie przygląda się rozwojowi wypadków.

CZĘŚĆ DRUGA: Interwencja jokera – osoby prowadzącej, mediatora, który/a jest pośrednikiem między widownią a aktorami. Spektakl zostaje zaprezentowany ponownie, ale tym razem widownia w dowolnym momencie, który uzna za słuszny, ma prawo modyfikować scenariusz. Dzięki czemu widz staje się aktywnym uczestnikiem spektaklu i ma możliwość zaproponowania własnego pomysłu rozwiązania konfliktu. Celem nie jest znalezienie idealnego rozwiązania, ale sam proces poszukiwania i wypróbowywania różnych zachowań.